

POSTANOWIENIE

26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.S. i E.S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 16 grudnia 2024 r., I ACa 1490/23,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 czerwca 2023 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów E.S. i M.S. łącznie kwotę 54.072,10 zł oraz kwotę 50.522,73 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 54.072,10 zł - od dnia 13 lutego 2021 r. do dnia zapłaty; od kwoty 50.522,73 CHF - od dnia 15 lutego 2023 r. do dnia zapłaty (punkt I) i zasądził od pozwanego na rzecz powodów po 5.908,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (punkt II).

Wyrokiem z 16 grudnia 2024 roku Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację pozwanego i orzekł o kosztach postępowania (pkt 2).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w części, tj. „w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny w Lublinie wydając zaskarżany wyrok nie uwzględnił faktu, iż roszczenie powodów o zapłatę, na skutek złożonego przez nich oświadczenia o potrąceniu z 22 marca 2024 r. wygasło w zakresie kwoty głównej w wysokości 115.000,00 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych od tej kwoty za okres od 13 lutego 2021 r do 22 marca 2024 r.”

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność ze względu na brak dokonania przez Sąd Apelacyjny merytorycznej oceny skuteczności złożonego przez powodów 22 marca 2024 r. oświadczenia o potrąceniu i jego wpływu na istnienie roszczenia powodów objętego pozwem.

Zarządzeniem z 15 stycznia 2026 r. zwrócono pełnomocnikowi powodów odpowiedź na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem czy zostało zaskarżone w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany.

Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej podlega badaniu przez sąd drugiej instancji i przez Sąd Najwyższy, a uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu, zaś brak któregokolwiek z elementów skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.). Wymagania te powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto każde z nich ma charakter samoistny; powinno być zatem spełnione samodzielnie, niezależnie od innych.

W okolicznościach sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, że zostało spełnione wymaganie określone w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., który nakłada na skarżącego obowiązek precyzyjnego wskazania zakresu zaskarżenia. Skarżący wskazał, że zaskarża wyrok Sądu drugiej instancji „w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny w Lublinie wydając zaskarżany wyrok nie uwzględnił faktu, iż roszczenie

powodów o zapłatę, na skutek złożonego przez nich oświadczenia o potrąceniu z 22 marca 2024 r. wygasło w zakresie kwoty głównej w wysokości 115.000,00 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych od tej kwoty za okres od 13 lutego 2021 r do 22 marca 2024 r.”.

Przytoczony wyżej zakres zaskarżenia nie określa, która część wyroku została objęta skargą – czy tylko punkt pierwszy we wskazanej części, czy także punkt drugi we wskazanej części. Jest to o tyle istotne, że podważenie rozstrzygnięcia co do meritum może rzutować na postanowienie o kosztach postępowania. Obowiązujący w postępowaniu ze skargi kasacyjnej przymus radcowsko-adwokacki, czyli ustawowy wymóg sporządzenia skargi kasacyjnej przez zawodowego pełnomocnika, pozwala przyjąć, że w razie zaskarżenia wyroku sądu drugiej instancji „w części”, wymaganie przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. jest spełnione tylko wówczas, gdy zakres zaskarżenia został oznaczony przez wskazanie konkretnych rozstrzygnięć, jeżeli są ujęte w samodzielnych punktach (tak postanowienie SN z 14 stycznia 2016 r., II CSK 374/15; postanowienie SN z 14 września 2016 r., III CSK 315/15).

Przyjąć zatem należy, że zakres zaskarżenia nie został oznaczony prawidłowo, a Sąd Najwyższy nie może tego zakresu domniemywać i wyznaczać sam zakresu rozpoznania sprawy. Określenie zakresu zaskarżenia pozostaje w kompetencji skarżącego i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów przemawiających za ustaleniem zakresu zaskarżenia.

Ubocznie należy wskazać, że – nawet przy przyjęciu liberalnej wykładni art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. – skarżący nie wykazał przesłanek pozwalających na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W poprzednio obowiązującym stanie prawnym (do 7 listopada 2019 r) – skuteczność zarzutu potrącenia uzależniona była od prawidłowości jego dokonania z punktu widzenia prawa materialnego (art. 498 i n. k.c.) i brak było procesowej regulacji, odnoszącej się do tego zarzutu. W aktualnym stanie prawnym taką regulację stanowi art. 203¹ k.p.c., obowiązujący od 7 listopada 2019 r. Przepis ten unormował procesowe przesłanki zarzutu potrącenia, których spełnienie warunkuje ocenę skuteczności jego podniesienia

w konkretnej sprawie. W obecnym stanie prawnym skuteczność tego zarzutu (jako zarzutu procesowego) ograniczona jest jedynie do tych przypadków, które objęte są dyspozycją art. 203¹ k.p.c. Brak spełnienia tych przesłanek może prowadzić do sytuacji, kiedy zarzut potrącenia jest nieskuteczny, pomimo iż samo oświadczenie o potrąceniu było złożone skutecznie i wywołało skutki materialnoprawne (postanowienie SN z 28 listopada 2024 r., I CSK 4026/23; postanowienie z 20 sierpnia 2025 r., I CSK 1564/25).

Z tych względów na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[r.g.]